

Акт
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану насаджень

21 жовтня 2025 року

с. Чернеччина

Нами, головним мікробіологом – начальником відділу лісової фітопатології ДСЛП «Харківлісозахист» Воробей А. Д., інженером – лісопатологом І категорії відділу діагностики ДСЛП «Харківлісозахист» Рідкокашею І. В., головним лісничим ДП «Охтирський лісгосп» Гузеватим Р. С., разом з лісовою охороною проведено обстеження насаджень ДП «Охтирський лісгосп» Сумської області з метою визначення та оцінки санітарного стану.

В результаті обстеження встановлено наступне:

Загальна площа обстеження – **246,8 гектара**.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2017 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	запас деревостану, куб. м. на 1 га
1	1	29,2	4ДЗ4БРС1ДЧР1ЯЗЛ+АКБ	50	0.60	2	17	20	135
1	13	11,9	3ДЗЗЛПД2АКБ2КЛГ+БРС	55	0.60	1	20	24	165
1	15	16,4	5ДЗ2ЛПД2БРС1КЛГ+ОС+ЯЗЛ	55	0.70	2	18	24	205
2	7	4,0	5ДЗ2ЯЗ2КЛГ1ЛПД+АКБ+БРС	70	0.60	2	21	26	190
15	3	2,1	10ДЗ+КЛГ	70	0.50	2	21	26	155
16	12	5,0	6ДЗ2ЯЗ1КЛГ1ЛПД	65	0.60	2	20	26	205
16	17	2,6	4ДЗ4ЯЗ2ОС+КЛГ	70	0.60	2	21	26	225
16	18	1,2	8ДЗ1КЛГ1ЛПД	70	0.60	2	21	26	225
16	21	7,9	3ДЗЗКЛГ2ЯЗ2ЛПД	51	0.60	1	18	22	155
16	30	0,8	4ДЗ4ЯЗ2ОС+КЛГ	70	0.60	2	21	26	225
16	31	0,9	8ДЗ1КЛГ1ЛПД	70	0.60	2	21	26	225
16	32	1,3	3ДЗЗКЛГ2ЯЗ2ЛПД	51	0.60	1	18	22	155
17	3	4,8	3ДЗЗОС1ЯЗ2ЛПД1КЛГ	65	0.60	2	21	26	210
17	6	0,8	10ДЗ+ЛПД+ЯЗ	60	0.60	1	20	24	200
33	20	7,0	3ДЗЗЛПД2КЛГ2КЛП	85	0.50	2	23	32	160
38	15	2,1	3ДЗЗКЛГ2ЛПД1ЯЗЛ1ОС	80	0.60	3	22	30	205
40	7	2,6	5ДЗЗЛПД2КЛГ+ОС	85	0.60	3	21	32	190
40	8	1,1	5ДЗ2КЛГ1ЛПД2ЯЗЛ+ОС	71	0.60	2	19	28	175
48	26	1,5	4ДЗ4БРС2АКБ+ЛПД+КЛГ	67	0.60	1	21	30	190
54	39	0,8	8ДЗ2ЛПД	60	0.70	1	22	24	260
54	41	1,2	6ДЗ4ЛПД+БРС	57	0.70	2	18	22	200
68	50	3,0	8ДЗ1ЯЗЛ1ЛПД	75	0.50	2	24	30	200
68	61	2,4	4ДЗЗЛПД2КЛГ1ОС+ЧШ	80	0.60	2	23	32	200
68	54	2,9	4ДЗЗЛПД2КЛГ1БРС+ОС	75	0.60	1	23	28	200

В результаті проведення обстеження встановлено, що насадження уражені комплексом інфекційних хвороб. ступінь ураження насаджень – слабкий та середній. Серед виявлених хвороб найбільш розповсюджений несправжній дубовий трутовик та опеньок осінній, також виявлено ураження сірчано – жовтим трутовиком, графіозом, халаровим некрозом, печіночницею звичайною, бактеріальним раком ясеня, несправжнім осиковим трутовиком, звичайним трутовиком та вертицильозним в'яненням. Про, що свідчить наявність сухостою, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі скелетні гілки та водяні пагони. Ослаблені дерева (III - IV категорії стану) мають ознаки ураження стовбуровими шкідниками. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційними хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2017 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	запас деревостану, куб. м. на 1 га
1	2	6,3	10СЗ	55	0.50	1	19	24	200
1	4	3,6	10СЗ	55	0.50	1	19	24	200
54	36	8,2	9СЗК1БРС+ДЗ+АКБ+КЛГ+ЧШ	56	0.50	1	19	22	185
62	21	1,3	10СЗ	55	0.70	2	18	20	240
62	22	2,1	10СЗ	55	0.70	1	20	22	280
64	2	16,5	8СЗ2БП+КЛГ	60	0.60	1	22	24	250
69	36	3,1	10СЗ	43	0.50	1	18	18	180
81	19	1,0	10СЗ	66	0.60	2	19	22	220
81	21	2,4	10СЗ	66	0.60	2	19	22	220
91	14	3,3	8СЗ2ДЗ	50	0.60	1А	21	26	250

В ході проведення лісопатологічного обстеження даних насаджень виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження інфекційною хворобою коренева губка та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий та середній, характер всихання дифузний та груповий. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев у міжосередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло-зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, несправжнього дубового трутовика, березового трутовика та ознаками ураження раком сірянкою та вертицильозним в'яненням. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2017 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	запас деревостану, куб. м. на 1 га
2	16	7,6	4КЛГ4ЯЗ2ДЗ+БРС+ОС	71	0.60	1	22	26	235
13	14	43,2	5КЛГ2ЛПД1ДЗ2ОС+ЯЗ	60	0.60	2	20	26	165
17	7	0,5	4ЛПДЗЯЗЗДЗ	65	0.60	2	21	24	200

Під час проведення лісопатологічного обстеження даних насаджень, встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та всихають внаслідок ураження комплексом інфекційних хвороб, ступінь ураження насаджень – слабкий та середній. Виявлено характерні ознаки таких хвороб: вертицильозне в'янення, несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній, трутовик звичайний, графіоз, сірчано – жовтий трутовик, бактеріальний рак ясеня, несправжній осиковий трутовик та халаровий некроз. Про, що свідчить наявність сухостою, плоді тіла, некрози, напливи, дула на стовбурах, всихаючі та всохлі скелетні гілки та водяні пагони, верхівки дерев. Також при обстеженні виявлено ураження дерев (IV – VI категорії стану) ксилофагами. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційними хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2017 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	запас деревостану, куб. м. на 1 га
9	4	3,5	10АКБ+КЛГ	26	0.70	3	10	12	60
17	16	2,0	10АКБ	60	0.60	1	20	26	150
22	7	3,4	10АКБ+КЛГ+ДЗ	55	0.60	2	16	20	120
54	38	1,8	10АКБ+БРС	57	0.60	1А	22	30	170
106	5	3,3	10АКБ+ЯЗЛ+ДЗ+КЛГ	41	0.60	1А	18	20	140

При проведенні лісопатологічного обстеження даних насаджень, встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та всихають внаслідок ураження комплексом інфекційних хвороб, ступінь ураження насаджень – слабкий та середній. Виявлено характерні ознаки таких хвороб: лускатий трутовик, трутовик звичайний, сірчано – жовтий трутовик та вертицильозне в'янення. Про, що свідчить наявність сухостою, плодови тіла, некрози, напливи, душла на стовбурах, всихаючі та всохлі скелетні гілки та водяні пагони, верхівки дерев. Також при обстеженні виявлено ураження дерев (IV – VI категорії стану) ксилофагами. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційними хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2017 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	запас деревостану, куб. м. на 1 га
15	11	13,9	5ЯЗ2ЛПДЗДЗ+ОС	60	0.60	2	20	22	190
17	8	1,5	4ЯЗЗДЗКЛГ 1ЛПД	60	0.60	2	19	24	170
17	9	0,5	5ЯЗЗЛПД2КЛГ	70	0.60	2	22	26	190
17	11	3,3	3ЯЗ2ДЗ2ЛПД2КЛГ 1ОС	60	0.60	2	20	26	170
17	10	1,0	4ЯЗЗДЗКЛГ+ОС	95	0.60	2	24	36	220

Лісопатологічним обстеженням даних насаджень, встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та всихають внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками, ступінь ураження та пошкодження насаджень – слабкий та середній. Виявлено характерні ознаки таких хвороб: халаровий некроз, бактеріальний рак ясеня, несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній, трутовик звичайний, сірчано – жовтий трутовик та вертицильозне в'янення. Про, що свідчить наявність сухостою, плодови тіла, некрози, напливи, душла на стовбурах, всихаючі та всохлі скелетні гілки та водяні пагони, верхівки дерев. Також при обстеженні виявлено ураження дерев (IV – VI категорії стану) ксилофагами. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційними хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

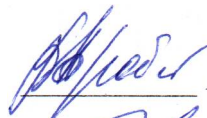
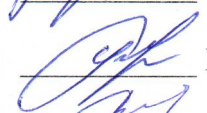
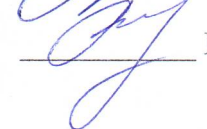
В обстежених насадженнях виявлено осередки інфекційних хвороб та стовбурових шкідників, наявність яких значно ослаблює деревостани та негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний, збільшує можливість подальшого розповсюдження інфекційних хвороб та стовбурових шкідників. Зважаючи на біологічні особливості та ступінь розвитку, виявлених у вищеперелічених насадженнях стовбурових шкідників та інфекційних хвороб рекомендовано керуватись п. 12 –

26 «Санітарних правил в лісах України» провести у 2026 році заходи з поліпшення санітарного стану лісів - вибіркові санітарні рубки (на загальній площі **246,8 га**), з вилученням з деревостанів небезпечних, сухостійних дерев, дерев уражених стовбуровими та комлевими гнилями, відмираючих та дуже ослаблених дерев з ознаками пошкодження стовбуровими шкідниками, дерев з плодовими тілами дереворуйнівних грибів. Адже попередження та недопущення подальшого розповсюдження інфекційних хвороб, розмноження стовбурових шкідників можлива тільки при своєчасному та обґрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено в 3 – х примірниках:

- 1 – ДСЛП «Харківлісозахист».
- 2 – ДП «Охтирський лісгосп».
- 3 – Північне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства.

Підписи:

 А. Д. Воробей
 І. В. Рідкокаша
 Р. С. Гузеватий